BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

EUROSISTEM

AVIZUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE

din 23 decembrie 2013

cu privire la obligațiunile garantate cu creanțe

(CON/2013/94)

Introducere şi temei juridic

La 2 decembrie 2013, Banca Centrală Europeană (BCE) a primit din partea Băncii Naționale a României (BNR) o solicitare de emitere a unui aviz cu privire la un proiect de lege privind obligațiunile garantate cu creanțe (denumit în continuare „proiectul de lege").

Competența BCE de a adopta un aviz se întemeiază pe articolele 127 alineatul (4) şi 282 alineatul (5) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene şi pe articolul 2 alineatul (1) a treia şi a şasea liniuță din Decizia 98/415/CE a Consiliului din 29 iunie 1998 privind consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare[1], întrucât proiectul de lege se referă la BNR şi la normele aplicabile instituțiilor financiare, în măsura în care acestea au o influență substanțială asupra stabilității instituțiilor şi piețelor financiare. În conformitate cu articolul 17.5 prima teză din Regulamentul de procedură al Băncii Centrale Europene, Consiliul guvernatorilor adoptă prezentul aviz.

1. Scopul proiectului de lege

1.1 Proiectul de lege are drept obiectiv instituirea unui cadru legal pentru emisiunea de obligațiuni garantate cu creanțe de către instituțiile de credit care să fie conform cu cele mai bune practici la nivel european şi care să stimuleze dezvoltarea pieței interne de capital.

1.2 Proiectul de lege definește: (a) instituțiile care pot emite obligațiuni garantate cu creanțe, respectiv bănci şi bănci de credit ipotecar, persoane juridice române, şi procedurile pentru autorizarea de către BNR a emitenților şi emisiunilor de obligațiuni garantate cu creanțe; (b) tipurile de active eligibile pentru a fi incluse în portofoliul de creanțe afectat garantării obligațiunilor garantate cu creanțe, respectiv creanțe imobiliare, active suplimentare şi instrumente financiare derivate, precum şi evaluarea şi compoziția portofoliului de creanțe; (c) structura portofoliului de creanțe, în sensul că emitenții trebuie să asigure calitatea portofoliului pe toată durata de viață a obligațiunilor prin înlocuirea, dacă e nevoie, a activelor care nu mai îndeplinesc criteriile de eligibilitate; (d) normele privind emisiunea şi supravegherea obligațiunilor garantate cu creanțe şi administrarea

1 JO L 189, 3.7.98, p. 42.

portofoliului de creanțe; (e) drepturile deținătorilor de obligațiuni garantate cu creanțe; (f) dispoziții speciale aplicabile în cazul falimentului emitentului; (g) cerințe privind transparența.

1.3 Proiectul de lege prevede un set de reguli menite să asigure protecția drepturilor deținătorilor de obligațiuni garantate cu creanțe. În special, aceştia au dreptul de a-şi satisface cu prioritate creanțele împotriva emitentului prin valorificarea portofoliului de creanțe şi niciun alt creditor al emitentului, indiferent de natura creanței acestuia, nu poate iniția executarea silită asupra portofoliului de creanțe sau unei părți a acestuia înaintea deținătorilor de obligațiuni garantate cu creanțe. Această protecție dobândeşte o relevanță deosebită în cazul declanşării procedurii falimentului cu privire la emitenții de obligațiuni garantate cu creanțe. Până la îndeplinirea tuturor obligațiilor emitentului față de deținătorii de obligațiuni garantate cu creanțe, portofoliul de creanțe afectat garantării obligațiunilor garantate cu creanțe nu va face parte din patrimoniul emitentului supus procedurii de lichidare şi nu este afectat de o astfel de procedură. În plus, administrarea portofoliului de creanțe continuă pe parcursul procedurii falimentului şi după încheierea acesteia, până la satisfacerea tuturor creanțelor din portofoliul afectat garantării obligațiunilor garantate cu creanțe. De asemenea, proiectul de lege prevede posibilitatea accelerării executării obligațiilor emitentului față de deținătorii de obligațiuni garantate cu creanțe prin cesionarea creanțelor din portofoliu către un terț, cu aprobarea prealabilă a deținătorilor de obligațiuni garantate cu creanțe. Într-un astfel de caz, în măsura în care sumele rezultate din cesionarea creanțelor sunt insuficiente pentru satisfacerea în întregime a creanțelor deținătorilor de obligațiuni garantate cu creanțe, aceştia se vor putea îndrepta pentru diferență asupra patrimoniului emitentului, în concurs cu creditorii chirografari ai acestuia.

1.4 După intrarea în vigoare a proiectului de lege, BNR urmează să adopte pentru punerea acesteia în aplicare reglementări suplimentare referitoare, printre altele, la: (a) condițiile privind autorizarea emisiunii de obligațiuni garantate cu creanțe; (b) categoriile, criteriile de eligibilitate şi limitele maxime aplicabile activelor suplimentare; (c) raportul dintre valoarea totală a activelor garantate şi valoarea totală a activelor emitentului; (d) metodologia de evaluare şi administrare a riscului de lichiditate aferent obligațiunilor garantate cu creanțe; (e) metodologia de stabilire a mediilor ponderate ale scadențelor obligațiunilor garantate cu creanțe şi ale creanțelor care garantează activele garantate; (f) normele privind registrul de evidență internă; şi (g) normele privind rapoartele trimestriale care trebuie publicate pentru îndeplinirea cerințelor de transparență.

1.5 Atunci când emisiunea de obligațiuni garantate cu creanțe se realizează prin subscriere prin ofertă publică, aceasta trebuie să aibă loc în baza unui prospect aprobat de Autoritatea de Supraveghere Financiară, în calitate de autoritate competentă din statul membru de origine, conform prevederilor Legii nr. 297/2004 privind piața de capital[2] şi ale Regulamentului (CE) nr. 809/2004 al Comisiei

2 Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571/2004.

din 29 aprilie 2004 de punere în aplicare a Directivei 2003/71/CE a Parlamentului European şi a Consiliului[3].

2. Observaţii generale

2.1 Proiectul de lege este menit să sporească siguranţa juridică a cadrului legal privind obligaţiunile garantate cu creanţe în România. Un număr de prevederi ale proiectului de lege au drept scop asigurarea protecţiei deţinătorilor de obligaţiuni, fapt ce poate permite băncilor să emită obligaţiuni garantate cu creanţe conforme cu Directiva 2009/65/CE a Parlamentului European şi a Consiliului[4] şi cu Directiva 2006/48/CE a Parlamentului European şi a Consiliului[5]. Obligaţiunile garantate cu creanţe au un rol important pe pieţele financiare din Uniunea Europeană; prin urmare, este important să existe cadre juridice solide, în special în ceea ce priveşte stabilitatea financiară.

2.2 Din perspectiva menţinerii situaţiei financiare a băncilor şi a calităţii activelor acestora, BCE apreciază dispoziţia conform căreia BNR poate solicita unui emitent să furnizeze fonduri proprii la un nivel mai ridicat decât cel prevăzut de Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European şi al Consiliului dacă raportul dintre valoarea totală a activelor-garanţie şi valoarea totală a activelor instituţiei de credit depăşeşte limita maximă stabilită de BNR.

2.3 Articolul 9 alineatul (1) din proiectul de lege prevede că valoarea actualizată a portofoliului de creanţe trebuie să depăşească valoarea actualizată a obligaţiilor asumate printr-o emisiune de obligaţiuni garantate cu creanţe cu un anumit procent de colateralizare. Articolul 8 prevede o structură bazată pe un singur portofoliu de creanţe, care pot garanta mai multe emisiuni de obligaţiuni garantate cu creanţe. Prin urmare, ar fi mai bine ca prevederea sus-menţionată să se refere la valoarea agregată a tuturor emisiunilor plus valoarea corespunzătoare procentului de colateralizare aplicabil fiecăreia dintre ele, şi nu la valoarea unei singure emisiuni.

2.3 Articolul 9 alineatul (2) din proiectul de lege prevede un mecanism pentru monitorizarea şi administrarea riscului de lichiditate al portofoliului de creanţe, solicitând emitentului să acopere cu active suplimentare lichide diferenţa cea mai mare dintre fluxurile de numerar generate de creanţele din portofoliul de creanţe afectat garantării obligaţiunilor garantate cu creanţe şi obligaţiunile

---

3 Regulamentul (CE) nr. 809/2004 al Comisiei din 29 aprilie 2004 de punere în aplicare a Directivei 2003/71/CE a Parlamentului European şi a Consiliului în ceea ce priveşte informaţiile conţinute în prospectele, structura prospectelor, includerea de informaţii prin trimiteri, publicarea prospectelor şi difuzarea comunicatelor cu caracter publicitar (JO L 149, 30.4.2004, p. 1).

4 Directiva 2009/65/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 13 iulie 2009 de coordonare a actelor cu putere de lege şi a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) (JO L 302, 17.11.2009, p. 32).

5 Directiva 2006/48/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 14 iunie 2006 privind iniţierea şi exercitarea activităţii instituţiilor de credit (JO L 177, 30.6.2006, p. 1). Începând cu 1 ianuarie 2014, această directivă va fi înlocuită de un nou cadru, stabilit prin Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European şi a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituţiilor de credit şi supravegherea prudenţială a instituţiilor de credit şi a firmelor de investiţii, de modificare a Directivei 2002/87/CE şi de abrogare a Directivelor 2006/48/CE şi 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338) şi Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European şi al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerinţele prudenţiale pentru instituţiile de credit şi societăţile de investiţii şi de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176, 27.6.2013, p. 1).

garantate cu creanțe ajunse la scadență, astfel cum această diferență este determinată pe bază zilnică pentru o perioadă de 180 zile. Proiectul de lege ar trebui să clarifice cum şi de la ce dată trebuie calculată această perioadă de 180 zile, precum şi dacă intenția este de fapt a se referi la perioade consecutive de 180 zile.

Prezentul aviz va fi publicat pe website-ul BCE.

Adoptat la Frankfurt pe Main, 23 decembrie 2013.

[semnat]

Preşedintele BCE

Mario DRAGHI